

Dosarul nr. 2ra-127/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Buiucani (jud. P. Harmaniuc)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. N. Simciuc, I. Țurcan, Iu. Cotruță)

ÎNCHEIERE

16 ianuarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Svetlana Filincova
Nicolae Craiu

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către
Ministerul Justiției al Republicii Moldova

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Ghenadie Stoler
împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la repararea
prejudiciului material și moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire
penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești și încasarea cheltuielilor de
judecată

împotriva deciziei din 3 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care
a fost respins apelul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova și admis
apelul declarat de către Ghenadie Stoler, casată parțial hotărârea din
16 februarie 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani și în partea casată emisă
o nouă hotărâre,

constată:

La 27 iulie 2017, Ghenadie Stoler, reprezentat de Corneliu Chisilița, a depus
cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției, intervenienți accesorii
Procuratura sect. Botanica mun. Chișinău și Procuratura Generală cu privire la
repararea prejudiciului material și moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de
urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, obligarea
procurorului Sergiu Petrușca de a aduce scuze oficiale în formă scrisă pentru
supunerea neîntemeiată a urmăririi penale și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că prin ordonanța privind pornirea urmăririi
penale din 5 decembrie 2016, emisă de ofițerul de urmărire penală al SUP a IP
Botanica, locotenent de poliție Ruslan Grițco, în privința sa a fost pornită urmărirea
penală conform semnelor constitutive ale componenței de infracțiune prevăzute de
art. 186 alin. (2) lit. b), c) și d) Cod penal.

Prin procesul-verbal de reținere din 12 decembrie 2016, dânsul a fost reținut pe un termen de 72 ore. Prin ordonanță din aceeași dată a fost recunoscut în calitate de bănuit în cauza penală nr. 2016422557 privind comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. b), c) și d) Cod penal, iar prin ordonanța din aceeași dată s-a dispus efectuarea percheziției la domiciliul său.

Prin ordonanța din 14 decembrie 2016 dânsul a fost pus sub învinuire în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. b), c) și d) Cod penal.

A considerat că a fost suspus neîntemeiat urmării penale și acțiunilor de urmărire penală, inclusiv și aplicării măsurii de constrângere sub formă de reținere, ulterior la 31 martie 2017 fiind dispusă scoaterea sa de sub urmărirea penală.

A menționat că pe parcursul urmării penale, a suportat cheltuieli de asistență juridică în mărime de 12 000 de lei.

A mai susținut că în urma acțiunilor colaboratorilor organelor de urmărire penală a suportat un prejudiciu moral, manifestat prin frustrarea sa în calitate de persoană, înjosirea în societate, neîncrederea pe care a simțit-o în permanență din partea familiei, a rudelor și a prietenilor

Astfel, prin punerea sub învinuire pentru comiterea unei infracțiuni mai puțin grave, desfășurarea procedurilor de urmărire penală într-o perioadă ce a depășit 3 luni, i-a fost cauzate suferințe psihice și disconfort psihologic.

Reclamantul a considerat că este îndreptățit la repararea prejudiciului material (compus din sumele onorariului achitate avocatului) și moral cauzat prin acțiunile ilegale ale organelor de urmărire penală, precum și să-i fie aduse scuze oficiale în temeiul prevederilor Legii privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, de a aduce scuze oficiale.

Pe parcursul examinării cauzei, Ghenadie Stoler a depus o cerere de concretizare a pretențiilor, solicitând încasarea de la bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției sumei de 12 000 de lei cu titlu de prejudiciu material, sumei de 100 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral, obligarea Procuraturii mun. Chișinău de a aduce scuze oficiale în formă scrisă pentru supunerea neîntemeiată a urmăririi penale și compensarea cheltuielilor de judecată suportate în prezenta cauză.

Ghenadie Stoler și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 1,3,6,7,10, 11, 12 din Legea privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, art. 1405 Cod civil.

Prin hotărârea din 16 februarie 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani, a fost parțial admisă acțiunea.

A fost încasată de la bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul lui Ghenadie Stoler suma de 2 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin tragerea ilegală la răspundere penală.

În rest acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia din 3 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de către Ministerul Justiției și admis apelul declarat de către Ghenadie Stoler, reprezentat de avocatul Corneliu Chisilița, casată parțial hotărârea primei instanțe în partea încasării prejudiciului moral și a respingerii pretenției cu privire la repararea prejudiciului material și a fost emisă în această parte o hotărâre nouă prin

care a fost încasată de la bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul lui Ghenadie Stoler suma de 12 000 de lei cu titlu de prejudiciu material și suma de 10 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral, în rest pretențiile au fost respinse. Hotărârea primei instanțe în rest a fost menținută.

La 23 noiembrie 2018, Ministerul Justiției a declarat recurs împotriva deciziei din 3 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie respinsă integral acțiunea.

În motivarea recursului a invocat că pe parcursul examinării cauzei nu au fost apreciate obiectiv, sub toate aspectele probele din dosar, fiind aplicate eronat normele de drept material și procedural.

A susținut că nu a fost probată existența faptei ilicite din partea organelor de urmărire penală pentru angajarea răspunderii statului pentru prejudiciul cauzat.

A menționat că pornirea urmăririi penale în privința lui Ghenadie Stoler a constituit o modalitate legală de desfășurare a acțiunilor din partea organelor competente, de recunoaștere a persoanei în calitate de bănuțit, dispunerea efectuării unor controale la domiciliul bănuțitului, punerea persoanei sub învinuire, acestea fiind niște măsuri procedurale legale care nu încalcă drepturile persoanei.

Din aceste considerente rezultă că intimatul Ghenadie Stoler nu a fost tras ilegal la răspunderea penală.

A mai indicat că intimatul nu a probat faptul că informația privind învinuirea sa a avut un impact negativ asupra sa sau asupra poziției sale sociale și/sau a avut o rezonanță în societate și dacă a avut loc în rezultatul acțiunilor organului de urmărire penală. La fel, intimatul nu a dovedit prin probe veridice și suficiente prejudiciul material.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 23 noiembrie 2018 împotriva deciziei din 3 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău în termenul legal.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Ministerul Justiției nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de Ministerul Justiției, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Ministerul Justiției ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Svetlana Filincova

Nicolae Craiu